

ANIOŁ STRÓŻ

Gazeta dla dzieci.

Bezpłatny dodatek — wychodzi co tydzień.

Rok 3

CHOJNICE, dnia 27-go maja 1926 r.

Nr. 21

Ziemio!..

Ziemio lechicka... ziemio ukochana,
Jakże ty ślicznie przez Boga ubrana...
Gdyby dziewczyna w niedzielnej odzieży,
Gdy na próg chaty w wleńcu róż wybieży...
Jak pięknie niebo tym równinom świeci,
Jak zdrowy powiew karmi twoje dzieci!

Od morza brzegów, do grzbietu Karpatów,
Szumią twe lasy, słychać woń twych kwiatów,
Złociętą falą płyną pola twoje...
Srebrnymi wstęgi wiją wód twych zdroje...
Pagórki zielon kobierców okrywa,
Ziemio lechicka, ziemio urodziwa!

Szczęśny, kto na twem urodził się lonie
I apracowany legł na twym zagonie...
Jest czem odetchnąć, — gdzie się rozposiadać
I żyć dla osęgi i za co umierać!
Ziemio lechicka, ziemio ukochana —
We wszystkich dobro od Boga odziana,

Jakby zwierzyńco one twoje bory,
Pola two, jako śpłochrze i komory...
Miodem i mlekiem pierś twoja nabiera,
Sąsiad z zazdrością w oczy ci opiera,
Ale na straży ni gród ni wały —
Steż lud mężny, miłością drży cały...

Ktoby tej ziemi nie kochał — macierzy?
Raz ją ujrzawszy w królewskiej odzieży,
W złocie, białorach i błyszczącej zbroi,
Gdy działki swoje i tuli i pol...
Kiedy im pieśnią starą w serce wlewa
Miłość, co tywi, miłość, co ogrzewa..

Przeleć oczyma ponad te obszary —
Posłuchaj szumem, co mówi bór stary;
Pokłoń się dębom świętym u rozdroży,
Rzekom się pokłoń, w nich płynie źródł Boży.
I tym zagonom, na których wśród tyta
Mak i bławatek na wietrze rozkwita...

Piersią zaczerpnij powietrza i woni
I oko poslij w głębię tych ustroni!
Patr, jaka cisza tę ziemię okrywa!
Mogostawiona, weselem szczęśliwa!
A kto się rodził, kto tu przeżył lata —
Chaty nie odda za wasze złoto świata!

Józef Ignacy Kraszewski.

Przywiązanie jaskółki do człowieka.

Pewien badacz przyrody bardzo ciekawe podaje szczegóły o przywiązaniu jaskółki do człowieka.

Było to w miesiącu czerwcu. Parka jaskółek dymówek wywiodła szczęśliwie pięcioro piskląt i wyprowadziła je już na świat. Lecz nastąpiło niefortunne zimno, które wszystkim żyjątkom nadzwyczaj dokuczalo. Posiadały tedy biedne jaskółki szeregiem na gałęzi, stojącej przed domem akacji i w smutnem uosobieniu czekały na żer, który rodzice miały im przynieść. Miały godziny, a jaskółki mimo wysiłku nie mogły złowić owadów, które się pochowały były przed słońcem.

Głód i zimno już tak zniszczyły pisklęta, że najmniejsze spadło na ziemię nieżywe, a drugie załóżnie piszcząc o pomoc, spuszczały skrzydełka i z napuszczonym pierzem trzęsły się wszystkie.

Badacz ów, widząc to srogie nieszczęście, które już całą rodzinę ogarniać miało, otworzył najbliższe jaskółek okno i puścił im szlowne w pokoju kuchy. Ptaszki chętnie chwytaly ulatujące owady, a uczony badacz, zapomniawszy o książkach, łapał z dziećmi po kuchni i pokojach, aby je podać jaskółkom.

Ptaszka poznały to dobrodziejstwo i gdy tylko otworzyło się okno, trzapały radośnie, oczekując żeru, a stare jaskółki, okrążając okno, wdzięcznie nuciły, jakby swemu dobroczyńcy dziękując. Tym sposobem uratował ów badacz biedne ptaszki od śmierci. Odtąd przez całe lato pamiętały to okno i codziennie wlatywały, gdy im otworzono. Nadzedł termin odlotu, więc powędrowały jak inne.

Lecz jakże było zdziwienie owego badacza, gdy pewnego ranka następnego wiesny zobaczył, iż jakaś jaskółka trzepoce się przed oknem, domagając się wpuszczenia. Gdy jej otworzono, wleciała okrążyła pokój i siadła na ulubionem swem miejscu na szafie, anąc wasołą pień powitania. Odtąd wlatywała często a nawet z czasem wybrała sobie miejsce do spania na szafie.

Po tygodniu wprowadziła drugą, która zrazu nie chciała wlatywać do pokoju, lecz po jakimś czasie osmleliła się i usiadła przy tamtej na szafie. Odtąd bez obawy już przylatywały obie.

Gospodarz odlupał w stajni przeszkolone gniazda i przybił z nich parę do deski, którą umiescił na szafie. Jaskółki wzięły się zaraz do naprawy i dalszej budowy, wykończyły gniazdo i po niejakim czasie wywiodły pięcioro piskląt.

Samiec, wdzięczny za opiekę, w szczególności sposób okazał swe przywiązanie uczonemu przyrodnikowi. Kiedy powracał do domu, luba ptaszyna leciała na przeciwko i okrążała go kilkakrotnie.

Kiedy wychodził z domu, wylatywała okienkiem i odprowadzała go dość daleko; a jeżeli czasem zamysłony na jej przymlanie się nie zważał wówczas na samą głowę trzepotała, okrążała go coraz bliżej i uspakajała się dopiero wtedy, gdy na nią zawołał. Nawet z pomiędzy licznych towarzyszek nad wodą lub pod obłokami, gdy na nią zawołał, przylatywała, a ty go pozdrowić, poczem okrążywszy go kilka razy, dalej bniąc leciała. Z końcem lata, kiedy już młode wprawione były do lotu, a czas odlotu nadszedł, powędrowały i te jaskółki z drugimi.

Trzeciego roku, ku końcowi kwietnia spostrzegł badacz gromadę jaskółek, przelatującą nad jego ogrodem. Zawiedł — i w tej chwili pędem strzelił spuściła się przywiązana ptaszyna ku niemu, dając dowody swej pamięci i uciechy. Co prędzej otworzono okno i jaskółka wleciała do pokoju; oblaśniała każdy kącik, wreszcie na dawnym miejscu usiadła i długo nuciła swe pieśni. Ciała rodzinna, do placu poruszona, zbiegła się do pokoju, aby posłuchać śpiewu tak wdzięcznego i przywiązanego ptaszęcia; każdy podziwiał te dowody przywiązania w tak drobnem stworzonku, w tej ptaszynie, która — pomimo tylu przeciwności, mimo dalekiej wędrowki i szczęścia mieszoicy, spędzonych za morzem między ludźmi czarnymi, nie zapomniała, że pewien Europejczyk — od śmierci ją wybawił. I znów przez całe lato miała ptaszyna uprzyjemniała życie rodzinie przyrodnika i jeszcze więcej przywiązana jej okazywała, a kiedy nadszedł czas odlotu, z łezem ją żegnano, wszyscy posmutnieli, bo jakiś niepokój ogarnął ich serca. Złoczyli się przywidywania — jaskółka już nie wróciła.

Prowadź mnie, Panie...

Krocząc ulicą raz późnym wieczorem
Patrzę — kapliczka stol otworem,
W niej wystawione Przenajświętsze Ciało,
By odeń serce pociechę czerpało.

I nawet tacy, którzy oddeleni
I w smutkach życia ciężko pogrążeni,
Gdy z zaufaniem i wiarą pospieszą,
Z pewnością modły ich dusze pocięszą.

W kaplicy rzewna dla mnie brzmiała nuta,
Z wszech uczuć ziemskich zupełnie, wyzuta,
Pieśń ulubiona: „O Matko serdeczna”,
Jak Twa pociecha dla wszystkich konieczna!

Wiernie Ci zawsze służył chciałem, Boże,
Gdy jako dziecko, wychowan w klasztorze,
Ślubowań dobrych czyniłem tysiące,
I wylewałem przytem łzy gorące!

Nie chciałem nigdy porzucić Cię, Panie,
Ani zasłużyć na twoe ukaranie...
Lecz oż z mych dobrych chęci pozostać!
Dla ludzi wszystko — dla Ciebie tak mało!

Lecz wiem z pewnością, o dobry mój Panie,
Ze ze mną zawsze tylko to się stanie,
Co ty dopuścisz — jakie zesłiesz miłki,
Bo życie ludzkie ma dożył udręki.

Prowadź mnie, wspieraj więc na każdym kroku,
Stój w każdym smutku zawsze przy mym boku,
Abym, tak wsparty Twoją Bożą mocą,
Przeżedeł do Ciebie wyzwolenia nocą.

K. Neubauer.

Łamigłówka kratkowa.

A	1				
B		2			
C			3		
D				4	
E					5
F					

W sześciu rzędach oznaczonych literami: A, B, C, D, E, F, ułożyć w każdym po wyrazie sześciogłoskowym. Litery, wskazane przez cyfry od 1 do 6 wiązanie, utworzą nazwę stolicy Anglii.

Sylaby: Ty — za — pen — czy — cya — Lu — deń — sya — nar — wie — dwik — ko — cy.

Znaczenie wyrazów: A. imię męskie. B. Lud nad Dalepsem. C. Zjazd naukowy. D. Miasto w Austrii. E. Kwiat. F. Malarz włoski.

Zadanie arytmetyczne.

Za złotych trzydzieści pewien pan brodaty
Dwojakiej w moim sklepie dziś kupił herbaty:
Po dwa i trzy złote — pięć funtów, pospoli;
Ileż tej i tamtej? Zliczcie bez mozcia!

Rozwiązanie łamigłówki kratkowej z Nr. 20.

A	M	u	z	e	u	m
B	T	O	r	n	e	o
C	P	o	S	t	ó	j
D	T	u	r	K	u	s
E	A	r	a	g	W	a
F	K	a	n	a	p	A

Rozwiązanie nadesłali: pp. Aleksandra Piotrkowska Chojnice, Zima Chojnice, Wanda Szulcówna Chojnice, Eryka Lemanczykówna Chojnice, Kamila Piskozubówna Chojnice, Bernard Talaśka Chojnice, Franciszek Pakusz Chojnice.

Wesoly kącik.

Wspamiętajmy sobie.

— Sniło mi się dzisiaj, stryju, że mi stryj dał 20 złotych

— Doskonale! Ponieważ byłeś grzeszny, więc możesz sobie je zatrzymać.